

บทที่ 3

ความเป็นมาของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น

เค้าโครงเรื่อง

1. ประวัติของหนังสือสำหรับวัยรุ่นในประเทศไทย
2. ประวัติของหนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศ
3. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นคืออะไร
4. ลักษณะของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น
5. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น

สาระสำคัญ

1. การจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นไทย เริ่มจัดทำตั้งแต่เมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด หนังสือที่วัยรุ่นไทยสมัยก่อนชอบอ่านส่วนใหญ่เป็นหนังสือของผู้ใหญ่ มีทั้งประเภทบันเทิงคดี สารคดี และตำรา โดยมากมักแต่งไว้เป็นคำประพันธ์โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน มากกว่าเป็นร้อยแก้ว วัยรุ่นสมัยปัจจุบันชอบอ่านร้อยแก้วมากกว่าบทร้อยกรอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 การจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นมีแนวโน้มการผลิตมากขึ้นเพื่อให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของเยาวชนของชาติ

2. หนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศเริ่มปรากฏเมื่อประมาณกว่า 200 ปีมาแล้ว เนื้อเรื่องส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรม ความต้องการ ความสนใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ สังคม และปัญหาของวัยรุ่น มีหนังสือสำหรับวัยรุ่นต่างประเทศจำนวนมากได้รับการแปลเป็นภาษาไทย และมีบางชื่อได้นำมาใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษา

3. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น หมายถึง หนังสือทุกประเภทที่วัยรุ่นชอบอ่าน หรือสามารถให้คำตอบตามความสนใจและความต้องการของวัยรุ่นได้

4. วรรณกรรมที่ดีสำหรับวัยรุ่น ควรมีลักษณะ 9 ประการ คือ 1) ให้คำชี้แจงบอกแนวทางที่ถูกต้อง 2) ให้ความรู้และคำตอบตามความต้องการของวัยรุ่น 3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาจิตให้มีสุขภาพจิตและทัศนคติที่ดี 4) ช่วยให้วัยรุ่นเข้าใจตนเองและผู้อื่น 5) ให้คิดสนใจ 6) เสริมสร้างให้เกิดความตื่นตัวต่อความก้าวหน้าของสิ่งต่างๆ 7) ช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์ 8) ให้ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงใจ และ 9) ให้ความจริงใจ

5. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท คือ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี กวีนิพนธ์ หนังสือชีวประวัติ หนังสืออ้างอิง และหนังสือที่ผู้ใหญ่ชอบอ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประวัติการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นในประเทศไทยได้
2. ยกตัวอย่างชื่อหนังสือที่วัยรุ่นสมัยก่อนชอบอ่านได้
3. อธิบายประวัติการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศได้
4. ยกตัวอย่างชื่อหนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้
5. อธิบายความหมายของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นได้
6. บอกลักษณะของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นได้
7. จำแนกประเภทของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นได้

วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นเริ่มมีมานานแล้ว แม้ว่าจะไม่ปรากฏลักษณะที่เด่นชัดว่าหนังสือเล่มใดจัดทำขึ้นสำหรับวัยรุ่นก็ตาม ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่อ่านหนังสือได้ทุกประเภทตามความต้องการ ความใคร่รู้ใคร่เห็น และความพึงพอใจของวัยรุ่นแต่ละเพศและแต่ละวัย หนังสืออ่านสำหรับวัยรุ่นโดยทั่วไปไม่ได้หมายถึงตำราหรือหนังสือแบบเรียน แต่หมายถึงหนังสือที่เขียนขึ้นและจัดทำขึ้นเพื่อให้วัยรุ่นอ่าน เพื่อการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคม และเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจารย์เปลื้อง ณ นคร ได้กล่าวไว้ว่า “แรกเดิมนิยายเยาวชนไม่มีหนังสืออ่านของตน เมื่อจะอ่านหนังสืออ่านเล่นก็ต้องเอาเรื่องเขียนขึ้นสำหรับผู้ใหญ่มาอ่าน มาภายหลังจึงเห็นกันว่า การที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญทางสติปัญญาและจิตใจของเยาวชนนั้น หนังสืออ่านเล่นที่เขียนขึ้นสำหรับเยาวชนโดยเฉพาะนั้นมีความสำคัญเป็นอันมาก”(1) ปัจจุบันผู้ใหญ่ส่วนใหญ่คำนึงว่าวัยรุ่นพอใจอ่านหนังสือประเภทใด เนื้อเรื่องแนวใด เพื่อให้การอ่านหนังสือเป็นเครื่องช่วยให้วัยรุ่นมีจิตใจที่ดียิ่งขึ้น มีความรู้กว้างขวางและรักการอ่าน

1. ประวัติของหนังสือสำหรับวัยรุ่นในประเทศไทย

วัยรุ่นไทยเริ่มมีหนังสืออ่านที่มีลักษณะเฉพาะเป็นเรื่องของวัยรุ่นจริงๆ ตั้งแต่เมื่อใดนั้นไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด อีกทั้งไม่เป็นการง่ายเลยที่จะระบุว่าวัยรุ่นควรจะอ่านหนังสืออะไร เพราะวัยรุ่นเองรู้สึกที่สามารถอ่านหนังสืออะไรก็ได้ ซึ่งไม่มีหนังสืออะไรที่อ่านไม่ได้ และโดยความเป็นจริงแล้ว วัยรุ่นบางคนยังคงชอบอ่านหนังสือสำหรับเด็ก บางคนชอบอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ แต่บางคนไม่ชอบอ่านหนังสือสำหรับเด็กอีกต่อไป เพราะมีความรู้สึกเสียศักดิ์ศรีของความเป็นเด็กโต แต่ถ้าจะอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่เสียเลยที่เดี๋ยวนั้นก็ไม่เหมาะกับสติปัญญา ความนึกคิดและประสบการณ์ของวัยรุ่น เว้นเสียแต่หนังสืออ่านเล่นบางเรื่องที่เขียนขึ้นสำหรับผู้ใหญ่อ่านวัยรุ่นก็สามารถอ่านได้

หนังสือต่างๆ ของไทยที่วัยรุ่นชอบอ่านเมื่อประมาณหนึ่งร้อยกว่าปีมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นหนังสืออ่านเล่น นวนิยาย ตำราหรือสารคดี มักแต่งไว้เป็นคำประพันธ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนมากกว่าความเรียง(2) ส่วนใหญ่เป็นหนังสือของผู้ใหญ่ เช่น อิเหนา รามเกียรติ์ สังข์ทอง ไกรทอง เสือโคคำฉันท์ สุบินกุมาร นิทานคำกลอนศรีธนญชัย เป็นต้น เรื่องศรีธนญชัยเป็นที่นิยมอ่านในหมู่ชนทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นระยะแรกและระยะกลางชอบอ่านมาก จึงเป็นวรรณกรรม

(1) เปลื้อง ณ นคร, “การทำหนังสืออ่านสำหรับเยาวชน”, รายงานการสัมมนาเรื่องหนังสืออ่านสำหรับเด็กกลุ่มอายุ 11-16 ปี. ณ ศูนย์วัสดุการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 28 พฤศจิกายน - 13 ธันวาคม 2509, (กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2510), หน้า 51.

(2) สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา, “หนังสือกวีนิพนธ์สำหรับเด็กไทย”, เรื่องเดียวกัน, หน้า 135.

ที่เข้าใจถึงจิตใจวัยรุ่นที่กำลังรักสนุก หัวเราะเบิกบานได้ทุกเมื่อ ช่วยระบายอารมณ์ของวัยรุ่นได้ แม้ว่าเนื้อเรื่องของศรีธนญชัยบางตอนดูจะหยาบคาย มีแต่เรื่องรักๆ ใคร่ๆ และอาจมีเรื่องความไม่มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ เรื่องศรีธนญชัยจึงเป็นหนังสือต้องห้าม ผู้ใหญ่ไม่นิยมให้เด็กวัยรุ่นอ่าน กลัวว่าเด็กอ่านแล้วจะใจแตก หรือเอาไปประพฤติเป็นเยี่ยงอย่าง เช่น เณรหลอกตีหัวพระขุนนางหลอกท้าวพระยามหากษัตริย์ให้เสวยแกงขี้รีน (กินขี้แรง) ผ่าท้องล้างตับไตไส้พุงของน้องอาบน้าน้องให้สะอาดตามคำสั่งของมารดา เป็นต้น ผู้ใหญ่แต่ก่อนเห็นว่าไม่ควรให้เด็กอ่าน เพราะท่านจัดเป็นหนังสือประกอบคำกลอนประเภทชาวบ้านเป็นวรรณกรรมชั้นต่ำ แต่เด็กๆ อ่านเล่นกันเป็นของสนุก ดลกขบขัน

นอกจากนี้มีหนังสือที่วัยรุ่นหนุ่มสาวสนใจอ่านกันมาก ได้แก่ พิกุลทอง จันทโครพ เรื่องจักรๆ วงศ์ๆ เรื่องรักประเภทสามเส้ามีพระเอกนางเอกเป็นกษัตริย์ มีผู้ร้ายเป็นยักษ์ หรือแม่มดเต็มไปด้วยอิทธิฤทธิ์ต่างๆ ผู้ชายมีนิสัยเจ้าชู้ปากหวานซึ่งผู้หญิงมักหลงใหลในวาจา ฉะนั้น ผู้ใหญ่จึงไม่ชอบให้เด็กผู้หญิงอ่านเกรงจะใจแตก หรืออ่านหนังสือเรื่องอิเหนา รามเกียรติ์ อุณรุท ราชาริราช ถึงตอนบทอัศจรรย์เมื่อใด ผู้ใหญ่จะบอกให้อ่านข้ามไปเสีย เด็กๆ ไม่ค่อยเข้าใจกันว่าทำไมและบทอัศจรรย์มีความหมายอย่างไร ดูเหมือนผู้ใหญ่ท่านจะคิดมากไป ทั้งๆ ที่หนังสือเหล่านี้มีความแสงแก่จิตใจผู้อ่านน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือกามารมณ์ที่มีอยู่เกลื่อนกลาดเคลื่อนตามแผงหนังสือในปัจจุบันนี้

หนังสือซึ่งแต่งไว้เป็นความเรียงโดยมากมักเป็นวรรณกรรมต่างประเทศแล้วแปลเป็นภาษาไทย ได้แก่ พงศาวดารจีน สามก๊ก ไซอิ๋ว วรรณกรรมชาดกของอินเดีย เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นบ่อเกิดของวรรณกรรมไทยเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ วรรณกรรมอเมริกันและยุโรปที่เรานำมาแปลเป็นภาษาไทยอีกเป็นจำนวนมาก เช่น หนังสือชุดบ้านเล็กในป่าใหญ่ สี่ดรุณี ถึงลุงหมูที่แสนรัก เป็นต้น วัยรุ่นในสมัยปัจจุบันซึ่งเป็นสมัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ชอบอ่านหนังสือกวีนิพนธ์ซึ่งมุ่งในศิลปะทางอักษรศาสตร์มากนัก ชอบอ่านเรื่องที่มีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับจักรๆ วงศ์ๆ ซึ่งวัยรุ่นสมัยก่อนชอบอ่านจึงล้ำสมัย เพราะเป็นเรื่องที่เพ้อฝันและดูผิดไปจากชีวิตจริงมาก ดังนั้น หนังสือกวีนิพนธ์ที่มีคุณค่าทางอักษรศาสตร์ วัฒนธรรม และเป็นวรรณศิลป์ที่ดี จะได้รับการคัดเลือกตัดตอนส่วนที่เหมาะสมกับจิตใจของวัยรุ่น โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนนิชาวรรณคดี เช่น เรื่องสังข์ทอง อิเหนา รามเกียรติ์ ลิลิตตะเลงพ่าย สามก๊ก ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี ราชาริราช ฯลฯ

ปัจจุบัน หนังสือสำหรับวัยรุ่นยังคงมีน้อยมาก ทั้งๆ ที่เด็กในวัยนี้เป็นวัยสำคัญยิ่งในอันที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต หนังสือสำหรับวัยรุ่นที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ ซึ่งตัวละครตลอดจนสภาพทางสังคมในเนื้อเรื่องมีความแตกต่างไป

จากวัยรุ่นไทย โดยเขียนเรื่องที่ตัวละครรู้จักแก้ปัญหาต่างๆ จนประสบความสำเร็จ เน้นถึงสภาพปัญหาต่างๆ ที่วัยรุ่นกำลังประสบอยู่ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาการวางตัวหรือบุคลิกภาพของแต่ละคน เป็นต้น โดยเขียนในแง่การแนะวิธีการแก้ปัญหาการฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ เพื่อที่วัยรุ่นจะได้นำเรื่องราวที่ได้อ่านไปพิจารณาสะท้อนภาพของตัวเองว่าเป็นเช่นไร ควรปรับปรุงและใช้กับตนเองได้มากน้อยเพียงใด

แนวโน้มการจัดทำหนังสืออ่านสำหรับวัยรุ่นมีมากขึ้น โดยคำนึงถึงความพึงพอใจและจิตใจของวัยรุ่น เด็กที่เริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มเข้าใจชีวิตจริง ความเป็นอยู่ในชีวิตจริง ความทุกข์ ความสุข ความเศร้าโศก ความรื่นเริงยินดี เด็กชายเข้าวัยคะนองชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับความกล้าหาญ โลกโผน ผจญภัย ลึกลับและตลกขบขัน เรื่องวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์ เครื่องยนต์กลไกใหม่ๆ เป็นต้น ส่วนเด็กหญิงเมื่อเข้าสู่การเป็นหญิงสาว มักมีอารมณ์อ่อนไหว ช่างคิดช่างสังเกต เริ่มมีการนึกฝันในเรื่องของชีวิต ชอบอ่านเรื่องโรแมนติก เรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตจริง เรื่องเกี่ยวกับคตินิยม เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2528 ซึ่งถือว่าเป็นปีเยาวชนสากล สำนักพิมพ์หลายแห่งในประเทศไทยได้ร่วมกันผลิตหนังสือสำหรับเยาวชนออกมามากขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมฉลองปีเยาวชนสากล และเพื่อให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของเยาวชนว่าเยาวชนคือ “อนาคต” ของประเทศชาติ มีรางวัลสำหรับวรรณกรรมที่สร้างสรรค์และส่งเสริมคุณธรรมแก่เยาวชนให้เป็นที่แพร่หลาย มีการส่งเสริมให้มีการผลิตหนังสือสำหรับวัยรุ่นอย่างจริงจัง เพื่อให้วัยรุ่นได้รับความรู้ความเพลิดเพลินที่เหมาะสมกับวัยของวัยรุ่น มากกว่าการอาศัยอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น อย่างไรก็ตาม จากสถิติการผลิตหนังสือในประเทศไทย(3) พบว่าในจำนวนหนังสือที่ผลิตในระหว่างปี พ.ศ. 2526-2528 มีหนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 15 หลังปี พ.ศ. 2528 แนวโน้มการผลิตหนังสือสำหรับผู้่านวัยนี้มีมากขึ้นโดยลำดับ

ตัวอย่างหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่นที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นหนังสือดีสำหรับเยาวชนเพื่อฉลองปีเยาวชนสากล ปี พ.ศ. 2528 โดยคณะกรรมการพัฒนาหนังสือของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้แก่ :

(3) แม้นมาส ชาวลิต, “สภาพปัจจุบันของหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย”, สัปดาห์หนังสือแห่งชาติครั้งที่ 16 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ 27 มีนาคม-6 เมษายน 2530, (กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2530), หน้า 34.

ประเภทสารคดี

- แม่เล่าให้ฟัง พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
 - เวลาเป็นของมีค่า พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
 - ลายสือไทย 700 ปี โดย กำธร สติรกุล
 - คอมพิวเตอร์ที่รัก โดย ครรชิต มัลย์วงศ์
 - เพลงไทยตามนัยประวัติ โดย ครูเงิน (นามแฝง)
 - ในหลวง โดย มุลนิธิคุ้มเกล้า
 - โลกสี่คราม โดย ม.จ. ชาตรีเฉลิม ยุคล
 - ยา...หายหรือตาย โดย ธิดา นิงสานนท์
 - สนุกกับการประดิษฐ์ โดย วิบูลย์ ลี้สุวรรณ
 - กฎหมายชาวบ้าน โดย สมสิทธิ์ วิจิตรพงศ์
- ฯลฯ

ประเภทบันเทิงคดี

- กระเช้าสีดา โดย กฤษณา อโศกสิน
 - ขนน้อยกลางทุ่ง โดย จำลอง พังชลจิตร
 - บ้านหนอยู่หาดเสี้ยว โดย ดนัยศักดิ์ (นามแฝง)
 - คนบนต้นไม้ โดย นิคม รายวา
 - ตลิ่งสูงซุงหนัก โดย นิคม รายวา
 - จดหมายถึงลูก โดย นิเวศน์ กันไทยราษฎร์
 - วัยบริสุทธิ์ โดย โบตัน (นามแฝง)
 - เพื่อนแท้ โดย ทำนุ อันประเสริฐ
 - บึงหญ้าป่าใหญ่ โดย เทพศิริ สุขโสภา
 - ไข่มุกไปโรงเรียน โดย มานพ แก้วสนิท
 - คีร์รักและหวัง โดย วัฒน์ วรรณยางกูร
 - ซอยเดียวกัน โดย วาณิช จรุงกิจอนันต์
- ฯลฯ

ประเภทกวีนิพนธ์

- หญิงดี : สุภชาติสอนหญิง (ร่วมสมัย) โดย กรวดี วรรณกร (นามแฝง)
- ศรีจุฬาลักษณ์ โดย จินตนา ปิ่นเฉลียว

- นิทานพุทธรักษา โดย ฐาปะนีย์ นาครทรรพ
- เพลงผิวขลุ่ย โดย เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
- เย็บพระเกียรติยศตราพระราชแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ โดย วิโรจน์ ศรีสุโร เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

1. การจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นเริ่มมีตั้งแต่เมื่อใด
2. บอกชื่อหนังสือที่วัยรุ่นในสมัยก่อนชอบอ่านมา 5 ชื่อ
3. ในปีเยาวชนสากลเมื่อปี พ.ศ. 2528 มีสำนักพิมพ์หลายแห่งในประเทศไทยได้ร่วมกันผลิตหนังสือสำหรับเยาวชนมากขึ้น เพราะเหตุใด
4. บอกชื่อหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นหนังสือดีสำหรับเยาวชนเพื่อฉลองปีเยาวชนสากล ปี พ.ศ. 2528 มา 5 ชื่อ

2. ประวัติของหนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศ

ภาพลักษณ์เกี่ยวกับวัยรุ่นที่ปรากฏในวงการหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ ได้เปลี่ยนไปเมื่อประมาณ 200 ปีมาแล้ว โดยสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างทั้งในด้านบทบาทและโอกาสการพัฒนาการในด้านต่างๆ ของวัยรุ่น จากการศึกษาเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1776 (พ.ศ. 2319) มาจนถึงปัจจุบัน พบว่าสังคมมองเห็นความหวัง ความสำคัญและคุณค่าของเด็กและเยาวชนที่มีต่อประเทศชาติ การนำมาซึ่งความสุขในสังคมและความผูกพันกันของมนุษยชาติ

ในสมัยปฏิวัติอเมริกันจนถึงประมาณปี ค.ศ. 1850 มีหนังสือเป็นจำนวนมากที่ตัวละครเป็นวัยรุ่นและจัดทำขึ้นเพื่อผู้อ่านที่เป็นวัยรุ่น เพื่อสอนวัยรุ่นในเรื่องของศาสนาและกิจกรรมต่างๆ ตามที่สังคมต้องการ พฤติกรรมทางศาสนานั้นมุ่งหวังให้วัยรุ่นเป็นคนใฝ่บุญสุนทาน มีความอ่อนน้อม เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ มีความขยันหมั่นเพียร มีความรอบคอบ และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หนังสือบางเล่มสอนให้ผู้อ่านยอมรับว่าคนเราเกิดมาแล้วต้องตายทุกคน ความตายเกิดขึ้นได้ทุกขณะ ดังนั้นจึงได้สอนให้คนเราอย่าประมาท ให้ทำแต่คุณความดี

นอกจากนี้ มีหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมของสังคม หนังสือประเภทนี้ส่วนใหญ่สั่งซื้อจากประเทศอังกฤษ เป็นหนังสือที่นิยมอ่านอย่างแพร่หลาย เนื้อเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงความ เป็นอยู่ของชนชั้นระดับสูงของอังกฤษ เช่น หนังสือ *Principles of Politeness, and Politeness of*

Knowing the World เขียนโดย Philip Dormer Stanhope Chesterfield กล่าวถึงความสุภาพ และการไม่พูดมาก การไม่พูดพล่อยๆ หนังสือเล่มนี้สอนให้หนุ่มสาวมีความเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี มีความรู้ดี มีการวางตัวดีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และสอนให้เข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมสังคม เหตุการณ์ของเรื่องนี้อาจเกิดขึ้นภายในบ้าน โรงเรียน หรือในชุมชนที่อาศัยอยู่

ประมาณปี ค.ศ. 1850 คติคำสอนที่ปรากฏในหนังสือสำหรับวัยรุ่นยังคงเน้นในเรื่องของพฤติกรรมทางศาสนาและพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งให้เห็นว่า การทำงานหนัก ความขยันหมั่นเพียรและความมานะพยายาม ช่วยให้คนเราประสบความสำเร็จในการทำงานและเป็นที่ยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น เช่น จากหนังสือ **Broken Pitchers** ของ A.K. Dunning (1887) กล่าวว่า

“พระเจ้ากำหนดให้มนุษย์ทุกคนต้องทำงาน มีความรับผิดชอบ และมีพลัง เพื่อการเป็นนักพัฒนา มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ พระเจ้าต้องการให้ทุกคนทำงานด้วยความเต็มใจ และมีความร่าเริงแจ่มใส ถ้าเมื่อใดไม่มีความสุขสนุกสนาน และความกระตือรือร้นในการทำงานแล้ว ความผิดปกติจะเกิดขึ้นแก่มนุษย์เมื่อนั้น”

ต่อมาเริ่มมีการจัดทำหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัย เช่น หนังสือ **The Young Salesman** ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับวัยรุ่นชาย แต่หนังสือสำหรับวัยรุ่นหญิงยังคงเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว บ้าน ได้แก่ หนังสือ **Little Women** (สี่ตระกูล)

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 ความสนใจในการผลิตหนังสือสำหรับวัยรุ่นมีมากขึ้น มีนวนิยายสำหรับวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น หนังสือชุดของ Laura Ingalls Wilder ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเจริญของประเทศและความเจริญเติบโตของเด็กผู้หญิงเล็กๆ คนหนึ่ง จนกระทั่งเข้าสู่การเป็นวัยรุ่น

ประมาณปี ค.ศ. 1930 เป็นต้นมา เริ่มมีการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นอย่างจริงจัง วัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นได้เปลี่ยนไป หนังสือส่วนใหญ่จัดทำเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าการให้คติคำสอน แม้จะมีหนังสือหลายเรื่องที่กำลังกล่าวถึงความเข้าใจของมนุษย์กลุ่มสังคมและวัฒนธรรม ความรู้สึกเกี่ยวกับวัยรุ่นมีทั้งในแง่บวกและในแง่ลบ จัดเป็นปัญหาสังคมได้ เช่น ความขัดแย้งระหว่างพ่อและลูกชายวัย 13 ปี พ่อต้องการให้ลูกชายเรียนหนังสือมากๆ โตขึ้นอยากให้เป็นนักวิทยาศาสตร์หรือเป็นวิศวกร ส่วนลูกชายอยากอยู่กับพ่อในเมืองเล็กๆ ที่มีแต่ความสงบ และทำงานบ้านกับพ่อในบ้านขายเครื่องเหล็ก ต่อไปนี้เป็นการสนทนาระหว่างพ่อและลูกชาย

“พ่อของผมเจอปลั้วสำหรับใช้ชุดหิมะ แล้วยื่นส่งมาให้ผม... ปกติแล้วผมชอบใช้ปลั้วสำหรับชุดถ่านหินเอาไปชุดหิมะ แต่ปลั้วอันนี้เล็กเกินไป เมื่อพ่อให้ผมใช้ปลั้วอันใหญ่แทน นั้นหมายถึงว่าเวลานี้ผมโตเป็นหนุ่มแล้ว

ขณะที่เรากำลังชุดหิมะบริเวณทางเดินไปสู่ตัวบ้านได้ประมาณครึ่งทาง ผมเอ่ยกับพ่อว่า “พ่อครับ ผมโตแล้วผมตัดสินใจทำอะไรเองบ้างจะได้ไหม”

พ่อตอบว่า “ได้สิ” เป็นคำตอบเช่นเดียวกับที่พ่อได้เคยตอบผมเมื่อคืนก่อนๆ เมื่อผมชุดหิมะไปจนหมดตลอดทางเดินแล้ว จึงพูดกับพ่อว่า “ดีแล้วละ ผมได้ตัดสินใจแล้ว”

พ่อยกปลั้วขึ้นแล้วหันมาพูดกับผมทันทีว่า “ยัง...ยังไม่ถึงเวลาที่ลูกจะคิดถึงสิ่งเหล่านี้”

“แต่ตลอดทางที่ชุดหิมะมาถึงตรงนี้ ผมคิดถึงเรื่องนี้ตั้งยี่สิบ สามสิบนาทีมาแล้วนะพ่อ”

พ่อพูดว่า “ลูกมีเวลาที่เหลืออีกมากมายในชีวิตของลูกต่างหาก ลูกจะทำอะไรจะต้องอาศัยเวลาช่วยคิด ช่วยตัดสินใจ มิใช่หรือ”

“อ้อ อย่างนั้นหรือครับ ผมก็ว่าผมควรใช้เวลาอีกสักนิด”

ตลอดบ่ายวันนั้น ผมคิดถึงแต่เรื่องเหล่านี้ กว่าจะกลับไปร้านขายเครื่องเหล็ก”

จากบทสนทนาแสดงให้เห็นว่าเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ต้องการความเป็น อิสระทั้งในด้านความคิดและการกระทำ สนใจจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามความถนัดและความสามารถของตัวเอง

ในปี ค.ศ. 1939 Dr. Dora U. Smith อาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยมินิโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นบุคคลคนแรกที่เสนอให้มีการเรียนวิชา “วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น” มีการแยกหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับวัยรุ่น และหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ ออกจากกันเพื่อให้เห็นความแตกต่างกันอย่างเด่นชัด⁽⁴⁾ แม้ว่าบรรณารักษ์หลายท่านได้กล่าวแย้งว่า วัยรุ่นอ่านหนังสืออะไรก็ได้ที่ผู้ใหญ่นิยมอ่าน และวัยรุ่นบางคนยังอ่านหนังสือสำหรับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีปัญหาทางเพศ เด็กที่ติดแม่ และเด็กที่มีปัญหาทางจิตวิทยา หนังสือสำหรับวัยรุ่นมีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของวัยรุ่น หรือหนังสือสำหรับผู้ใหญ่แต่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการประสบความสำเร็จของบรรพชนของวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นมีความภาคภูมิใจในชัยชนะ

(4) G. Robert Carlsen, “Forty Years with Books and Teen-age Readers,” in **Young Adult Literature in the Seventies : A Selection of Reading.** (Metuchen, N.J. : Scarecrow, 1978), p. 70.

หรือการประสบความสำเร็จนั้น เช่น หนังสือ *Gone with the Wind*, *Catcher in the Rye*, *Julius Caesar*, *A Tale of Two Cities*, *The Lady of the Lake*, *Six Short Stories*, *Rebecca*, *Oliver Twist*, *Robinson Crusoe* เป็นต้น ซึ่งหนังสือเหล่านี้บางชื่อได้นำมาใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาของไทยในปัจจุบัน นอกจากหนังสือดังกล่าวแล้ว ยังมีหนังสือสำหรับวัยรุ่นอีกหลายเรื่อง เช่น มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการกีฬา นักกีฬาและการประสบความสำเร็จในชีวิต ความขัดแย้งทางอารมณ์ของวัยรุ่นต่อวัฒนธรรมและสังคม การประสบความสำเร็จในการขยันทำงาน การผจญภัย เรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ เรื่องของสัตว์ เป็นต้น

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการผลิตหนังสือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และโดยมากผู้เขียนเป็นคนหนุ่มคนสาว หนังสือที่วัยรุ่นสนใจได้แก่ *The Raft* เป็นเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัยบนแพในทะเลกว้าง หนังสือเกี่ยวกับการผจญภัยในสงคราม ได้แก่ *Thirty Seconds Over Tokyo*, *Johnny Got His Gun* หนังสือเกี่ยวกับสงครามได้รับความสนใจภายหลังที่สงครามได้สิ้นสุดลงแล้ว วัยรุ่นบางคนเมื่ออ่านหนังสือเกี่ยวกับประสบการณ์ในสงครามแล้วจะมีปฏิกิริยาเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลัน มีการต่อต้านเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดสงคราม

ในระหว่างปี ค.ศ. 1940-1960 นักเขียนหลายคนได้พยายามจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นมากขึ้น นักเขียนที่มีชื่อเสียง ได้แก่

John Tunis เขียนหนังสือเน้นเรื่องเกี่ยวกับกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล เบสบอล และอเมริกันฟุตบอล ได้แก่ หนังสือ *The Iron Duke* และ *The Duke Decides*

Howard Pease เขียนหนังสือเกี่ยวกับเรื่องรักๆ ใครงๆ ความนึกคิด/ความฝันของชายหนุ่มกับทะเล และความจริงที่อาจเกิดขึ้นอย่างรุนแรง รักสะท้อนอารมณ์ของหนุ่มวัยรุ่น

Jane Kjelgaard เขียนหนังสือเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับสุนัข

Betty Cavanna, Rosemary du Jardin, Anne Emory และ Mary Stolz เขียนหนังสือสำหรับเด็กหญิงและหญิงสาว โดยมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว ปัญหาครอบครัว อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของหญิงสาว หนังสือที่เป็นที่นิยมอ่านของหญิงสาวในสมัยนั้นและยังคงอ่านกันในปัจจุบัน คือเรื่อง *Seventeenth Summer* เขียนโดยนักประพันธ์สาว เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักแท้ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกของหนุ่มสาว แต่รักต้องสลายไปในปลายฤดูร้อนเมื่อหญิงสาวต้องกลับไปเรียนหนังสือในวิทยาลัย

ในปี ค.ศ. 1951 หนังสือเรื่อง *Seventeenth Summer* และ *The Catcher in the Rye* เป็นที่นิยมในหมู่นักอ่านวัยรุ่นมากขึ้น เป็นหนังสือที่กล่าวถึงจิตใจของชายหนุ่มและหญิงสาว ซึ่งไม่

เคยปรากฏในหนังสือเล่มใดมาก่อน หนังสือดังกล่าวนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ใหญ่ว่าเป็นหนังสือที่ใช้ภาษาที่ชายหนุ่มนิยมใช้อย่างตรงไปตรงมาเกินไป และเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความสับสนทางเพศเมื่อเด็กชายเจริญวัยขึ้น สำหรับหญิงสาวเมื่อได้อ่านหนังสือนี้แล้วมีความรู้สึกตกใจและตื่นเต้นกับเนื้อเรื่อง

ในระหว่างปี ค.ศ. 1951-1959 หนังสือเกี่ยวกับรถยนต์ การแข่งรถ รถโบราณ การสร้างรถ เป็นที่นิยมอ่านในกลุ่มนักอ่านวัยรุ่นเช่นกัน หนังสือที่เป็นที่นิยมอ่านคือ เรื่อง **Hot Rod** และ **Motor Trends** วัยรุ่นระยะปลาย ซึ่งศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับมหาวิทยาลัย สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับอาชีพซึ่งให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงาน ลักษณะของงานและเงินเดือน หนังสือเรื่องเกี่ยวกับอาชีพเป็นหนังสือที่ชี้ให้วัยรุ่นได้รู้ถึงความพยายามของมนุษย์และความสำเร็จของมนุษย์ หนังสือลักษณะนี้ให้เนื้อเรื่องเกี่ยวกับความมุ่งหวังของคนเรา หนังสือเรื่องเกี่ยวกับอาชีพที่วัยรุ่นนิยมอ่าน คือ **Vocations in Fact and Fictions**

ในปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา มีหนังสือเกี่ยวกับกีฬาที่จัดทำสำหรับวัยรุ่นมากขึ้น นอกจากเรื่องเกี่ยวกับฟุตบอล เบสบอลแล้ว ยังมีเรื่องเกี่ยวกับเทนนิส มวย มีหนังสือสำหรับวัยรุ่นสาวน้อยมาก หนังสือที่ยังคงเป็นที่นิยมอ่านของวัยรุ่นในยุคนี้คือ **A Separate Peace, Seventeenth Summer** และ **Catcher in the Rye** ในหนังสือ **A Separate Peace** ให้เนื้อเรื่องเกี่ยวกับผู้ใหญ่พยายามเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ความรัก และความเกลียดชังของวัยรุ่นที่มีต่อโลกของผู้ใหญ่ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

ประมาณปลายทศวรรษ 1960 มีหนังสือเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด การแตกแยกความสามัคคี การร่วมในกิจกรรมของนักศึกษา ชีวิตในสังคมและการปฏิวัติทางเพศ เริ่มเป็นที่สนใจของนักอ่านวัยรุ่น หนังสือที่วัยรุ่นชอบอ่าน ได้แก่

- **Go Ask Alice** กล่าวถึงการติดยาเสพติดของเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง
- **The Outsider** กล่าวถึงการแตกแยกความสามัคคีของหนุ่มสามคนพี่น้อง
- **Drop Out** กล่าวถึงปัญหาจากการลาออกจากโรงเรียนของวัยรุ่น
- **My Darling, My Hamburger** กล่าวถึงความตึงเครียดทางเพศและปัญหาทางเพศของวัยรุ่น

เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 มีการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นมากขึ้น นอกจากประเภทต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีหนังสือเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ สถานะของสตรี และนวนิยายวิทยาศาสตร์ วัยรุ่นส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือนวนิยายมากกว่าหนังสือสารคดี สนใจอ่านหนังสือที่มีการ

ดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว มีตัวละครฉลาด มีความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง และจบเรื่องอย่างมีความสุข

ตลอดระยะเวลากว่า 200 ปีที่ผ่านมา รูปแบบลักษณะของหนังสือสำหรับวัยรุ่นได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก ในระยะแรกจนถึงประมาณปี ค.ศ. 1850 ความสำคัญของวัยรุ่นถูกมองข้ามไป และถูกผู้ใหญ่มองว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความรับผิดชอบอันใด เชื่อว่ามีความชั่วร้ายแฝงอยู่ การขจัดความชั่วร้ายให้ออกไปนั้นจะต้องมีการทำกิจกรรมทั้งทางศาสนาและทางสังคมจึงจะช่วยให้ชีวิตของวัยรุ่นรุ่งโรจน์ขึ้น แต่ในปี ค.ศ. 1850 เป็นต้นมา วัยรุ่นได้รับการส่งเสริมให้รู้จักคิดไม่เพียงแต่ชีวิตหลังจากตายไปแล้วเท่านั้น แต่คิดถึงชีวิตที่ควรจะเป็นหลังจากพ้นวัยเด็กแล้ว และวางแผนการในอนาคตเพื่อเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของอาชีพการทำงาน

หนังสือสำหรับวัยรุ่นในศตวรรษที่ 20 นี้ กล่าวถึงบทบาทของวัยรุ่นในอนาคตน้อยมาก แต่ถือว่าอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นเป็นเรื่องสำคัญกว่า ความรู้สึกนึกคิดในแง่ลบที่มีต่อวัยรุ่นบางครั้งอาจถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะวัยรุ่นมีสิทธิการเลือกรูปแบบของชีวิตของตนเอง การงาน และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกและอารมณ์ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความรัก การผจญภัย และต้องการค้นพบตนเองว่าคือใคร การเปลี่ยนแปลงของสังคมส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นสำหรับวัยรุ่นผันแปรไปตามสภาพของสังคมด้วย เช่น เมื่อสังคมมีเพลงสำหรับวัยรุ่น มีดิสโก้เทค มายาและสิ่งฉาบฉวย ซึ่งผู้ใหญ่ส่วนใหญ่มองเห็นว่าเป็นสิ่งไม่ดีไม่งาม แต่ในทางธุรกิจการจัดทำหนังสือย่อมมีเรื่องราวเหล่านี้เข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสนองความสนใจของวัยรุ่น

ปัจจุบันมีหนังสือสำหรับวัยรุ่นต่างประเทศเป็นจำนวนมากที่มีนักแปลหลายท่านนำมาแปลเป็นภาษาไทย เพื่อให้วัยรุ่นไทยได้อ่านและทราบเรื่องราวเกี่ยวกับวัยรุ่น ครอบครัว และชีวิตของวัยรุ่นในต่างประเทศ ยกตัวอย่างหนังสือที่พิมพ์ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2523-2533 มีดังนี้

- กัลลิวอร์ผจญภัย (Gulliver's Travel โดย โจนาธาน สวิฟท์) แปลโดย กุณฑลลี (นามแฝง)
- ครอบครัวลูกตก (The Family from One End Street โดย ฮีฟ การ์เน็ตต์) แปลโดย อ. สนิทวงศ์ (นามแฝง)
- คุณพ่อขายาว (Daddy Long Legs โดย จีน เว็สเตอร์) แปลโดย ไวโอลิน (นามแฝง)
- เจ้าสี่รู้ง (Gay-neck โดย จัน โกपाल มูเกอจี) แปลโดย จันทราวดี (นามแฝง)
- ถึงลูกหมูที่แสนรัก (The Pigman โดย พอล ซินเดล) แปลโดย หางนกยูง (นามแฝง)
- บทเรียนราคาแพง (A Lesson for Janie โดย โดโรธี ซิมป์สัน) แปลโดย ลมุล รัตตการ
- บ้านที่มีพ่อหกสิบคน (The House of Sixty Fathers โดย ไมน์เคิร์ท เดจอง) แปลโดย

เนื่องน้อย ศรีทธา

- 80 วันรอบโลก (Around the World in Eighty Days โดย จูลส์ เวิร์น) แปลโดย จำเพย (นามแฝง)
- เพียงความฝัน (Then Again, May be I Won't โดย จูดี บลูม) แปลโดย ชารพายุ ไตวิระ
- มุ่งสู่ตะวันตก (The Way West โดย เอ.บี. กัทเซอร์) แปลโดย เนื่องน้อย ศรีทธา
- สู้เพื่อชีวิต (Our John Willie โดย แคทเธอริน คัลสัน) แปลโดย นิตยา ตันตโอบาส

กิจกรรมการเรียนรู้ 2

1. หนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ เริ่มปรากฏหลักฐานการจัดทำตั้งแต่เมื่อใด
2. จงบอกลักษณะเนื้อหาของหนังสือสำหรับวัยรุ่นต่างประเทศ
3. ยกตัวอย่างชื่อหนังสือสำหรับวัยรุ่นต่างประเทศ ที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุญาตให้นำมาใช้เป็นหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษา มา 5 ชื่อ
4. ยกตัวอย่างชื่อหนังสือสำหรับวัยรุ่นต่างประเทศที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยมา 5 ชื่อ

3. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นคืออะไร

การให้คำจำกัดความของวรรณกรรมวัยรุ่นยังไม่เป็นที่ยุติแน่นอนอันเนื่องมาจากเหตุผล 2 ประการ⁽⁵⁾

1. มีนักเขียนน้อยมากที่ยอมรับว่าเป็นนักเขียนหนังสือสำหรับวัยรุ่น
2. วัยรุ่นเองไม่ยอมรับว่าตัวเองควรอ่านหนังสือเรื่องอะไร และหนังสือเรื่องใดควรจัดเป็นวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น

วัยรุ่นนั้นเป็นระยะของวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในชีวิต เป็นวัยที่พ้นจากวัยเด็ก และกำลังจะเริ่มเป็นผู้ใหญ่ วัยนี้เริ่มสนใจการเข้าสังคม เรื่องส่วนตัว เพศตรงข้าม ศาสนา การเมือง และการเปลี่ยนแปลงอาชีพ ดังนั้น งานบริการการอ่านสำหรับวัยรุ่นของสมาคมห้องสมุด

(5) ริญจวน อินทรกำแหง, วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525), หน้า 137.

แห่งประเทศไทยหรืออเมริกาเห็นว่า เนื่องจากความต้องการของวัยรุ่นมีความหลากหลาย จึงไม่ได้แบ่งวัยรุ่นออกตามอายุ แต่จะตัดสินจากการพัฒนาการของความต้องการส่วนบุคคลว่าแต่ละบุคคลนั้นควรจะได้รับบริการการอ่านในด้านใดบ้าง และโดยตามความเป็นจริงแล้ว วัยรุ่นในปัจจุบันมักเลือกอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ แต่อ่านหนังสือสำหรับวัยรุ่นน้อยมาก ในขณะที่เดียวกันวัยรุ่นก็ไม่อยากอ่านหนังสือสำหรับเด็ก ทั้งๆ ที่ห้องสมุดส่วนใหญ่มักจัดห้องหนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่นอยู่ในหน่วยงานเดียวกัน

ด้วยเหตุนี้ วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นจึงเป็นหนังสือที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทุกรูปแบบในชีวิต ปัญหาและความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่น เนื้อเรื่องจึงมักสอดคล้องกับชีวิตจริงในปัจจุบัน

คำจำกัดความที่ง่ายที่สุดของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นก็คือ “หมายถึงหนังสือที่วัยรุ่นชอบอ่าน หรือสามารถให้คำตอบตามที่วัยรุ่นต้องการได้” นั่นเอง วรรณกรรมที่วัยรุ่นชอบอ่านได้แก่ หนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับวัยรุ่นโดยเฉพาะ และหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับผู้ใหญ่ หรือผู้อ่านทั่วไปมีเนื้อหาตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของวัยรุ่นได้ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นขึ้นอยู่กับอายุ เพศ และรสนิยมในการอ่านของวัยรุ่นแต่ละคน ในระหว่างอายุ 12-19 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่วัยรุ่นจะได้รับประสบการณ์อย่างหลากหลายที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์ได้ วัยรุ่นบางคนต้องทำงานมาก บางคนทำงานน้อยหรือไม่ได้ทำเลย บางคนอายุ 13 หรือ 14 ปี โดยทั่วไปจะมีอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่ต่างจากคนที่อายุ 19 ปี แต่จะต้องเรียนรู้ในการรับผิดชอบหน้าที่หรือทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ จะต้องเรียนรู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี สิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ นอกจากนี้ จะต้องเรียนรู้การทำงานให้เกิดทักษะ มีคุณภาพ สามารถปกป้องตัวเองเมื่อเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่แล้วได้ ดังนั้น เมื่อวัยรุ่นมีทั้งความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ความสนใจและความต้องการของวัยรุ่นจึงสะท้อนให้เห็นถึงรสนิยมในการอ่านที่แท้จริงของวัยรุ่น

ในหนังสือ *I'm O.K....You're O.K.* ของ Thomas Harris กล่าวว่า ในชีวิตของวัยรุ่นนั้นมีความรู้สึกนึกคิดและมีอารมณ์หลายรูปแบบ บางครั้งปฏิบัติตัวเหมือนเด็ก บางครั้งปฏิบัติตัวเหมือนผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้ทำให้วัยรุ่นมีระดับของการอ่านที่ต่างกัน เช่น บางคนชอบอ่านหนังสือที่สนุกสนานเพลิดเพลินหรือเรื่องตลกขบขัน แต่บางคนชอบอ่านสารคดี

วัยรุ่นปัจจุบันเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ว่านวยสับสนหลายอย่าง นี่เป็นลักษณะหนึ่งที่เป็นลักษณะสำคัญของวัยรุ่น ผู้อ่านอายุระหว่าง 13-19 ปี หรือเรียกว่า “ระยะทีนเอจ (teenage)” ย่อมมีขอบเขตความสามารถในการอ่านที่จำกัดอันเนื่องมาจากการขาดประสบการณ์ แต่ผู้ที่อายุระหว่าง 20-25 ปีสามารถซาบซึ้งจากการอ่านได้ดีกว่า โดยมากผู้อ่านซึ่งเป็นผู้ใหญ่จะอ่านเมื่อต้องการการพักผ่อนหย่อนใจหลังจากการเหนื่อยล้าจากการทำงาน ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่า

ลักษณะเช่นนี้ทำให้ผู้ใหญ่อ่านสิ่งซึ่งทำให้รู้สึกสบายอารมณ์มากกว่าอ่านเรื่องที่ทำให้รู้สึก ทำท่ายหรือหงุดหงิด ในวัยเด็ก ส่วนมากจะใช้เวลาเล่นมากกว่าอ่านหนังสือ เมื่อเข้าสู่การเป็น วัยรุ่นจึงใช้เวลาเพื่ออ่านหนังสือมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ วัยรุ่นจึงได้รับการส่งเสริมการอ่านมากขึ้น แม้แต่การบังคับให้อ่านหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม วัยรุ่นที่สนใจการอ่านจะอ่านทุกเรื่องตามที่ สนใจเพื่อตอบสนองอารมณ์ตามความต้องการของตัวเอง จนมีผู้ใหญ่หลายคนคิดและกล่าว วิจารณ์ว่าไม่รู้ว่ววัยรุ่นสมัยนี้อ่านหนังสืออะไรกัน ผู้ใหญ่บางคนเห็นว่าวัยรุ่นยังอ่านหนังสือที่ไร้ สาระ ซึ่งโดยธรรมชาติของวัยรุ่นแล้ว วัยนี้มักมีความต้องการรุนแรงในทุกๆ ด้านที่จะทำตาม ความปรารถนาของตน ดังนั้น ผู้ใหญ่จะต้องเข้าใจสภาวะลักษณะของคนแต่ละวัยว่ามีความแตก ต่างกันทั้งทางร่างกายและจิตใจ การรู้จักจิตวิทยาของวัยรุ่นบ้างจะทำให้เข้าใจความต้องการ ของวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น

หากถามว่าหนังสือลักษณะใดเหมาะสำหรับวัยรุ่น คำตอบก็คือหนังสือที่วัยรุ่นชอบอ่าน และมีความพึงพอใจจากการอ่าน ถ้าหนังสือมีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอยู่เหนือประสบการณ์ ของวัยรุ่นอายุประมาณ 14-15 ปี เราจะพิจารณาว่าหนังสือเล่มนั้น “แก่เกินไปหรือโตเกินไป” สำหรับวัยรุ่นไม่ได้ แต่จะกล่าวว่าไม่เหมาะสำหรับวัยรุ่นระยะนี้ วัยรุ่นบางคนชอบอ่านเรื่องรัก สะเทือนอารมณ์ เช่น กามนิทวาสิฏฐี หรือ คู่กรรม หรือ **Romeo and Juliet** หรือ **Madame Butterfly** เป็นต้น บางคนอ่านแล้วมีความรู้สึกเฉยๆ ขณะที่บางคนมีอารมณ์คล้อยตามเนื้อเรื่อง เช่น อ่าน แล้วน้ำตาคลอ หรืออาจมีจิตใจหดหู่สงสารตัวละคร ลักษณะเช่นนี้เกิดจากความแตกต่างกัน ของประสบการณ์ เพศ อายุ จิตใจ อารมณ์ ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ และความสัมพันธ์กับสังคม ของผู้อ่านวัยรุ่นแต่ละคน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. บอกคำจำกัดความของ “วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น”
2. บอกลักษณะของหนังสือที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น

4. ลักษณะของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น

สำหรับวัยรุ่นแล้วหนังสือคือแนวทางที่ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ชีวิตประจำวันของมนุษย์ บอกให้ทราบถึงประสบการณ์ การผจญภัย สิ่งลึกลับ สิ่งที่น่าหวาดให้ตื่น เต็มระทึกใจ มีความสนุกสนานเพลิดเพลินไปกับจินตนาการ การท่องเที่ยว ประสบการณ์ของ ชีวิตในยุคสมัยต่างๆ หลายรูปแบบของวัฒนธรรม มีความรู้สึกเป็นของตัวเองโดยไม่มีการดูแล

ควบคุมจากผู้ใหญ่ และการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกต่างๆ ได้แก่ ความรัก ความห่วงใย ความเศร้า ความเห็นใจ ความหวัง ความสิ้นหวัง ความซื่อสัตย์ และความไม่ซื่อสัตย์ ในวรรณกรรม สำหรับวัยรุ่นจึงประกอบไปด้วยความรู้สึกนึกคิดหลายๆ อย่างเหล่านี้ ดังนั้น ลักษณะที่ดีของ วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นคือเป็นหนังสือที่ให้คำตอบตามที่วัยรุ่นต้องการได้ ทำหน้าที่เชื่อมรอยต่อระหว่างวัย และประสานความคิด ความสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบเมื่อเป็นเด็ก และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

Ruth Tooze กล่าวในหนังสือ **Your Children Want to Read** ว่าหนังสือสำหรับเด็กและวัยรุ่นที่ดี ควรมีลักษณะ 9 ประการ ดังต่อไปนี้

1. **To inform** ให้คำชี้แนะ บอกแนวทางที่ถูกต้องให้กับวัยรุ่นซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตให้ประสบความสำเร็จ
2. **To explain** ให้เนื้อหาสาระความรู้ที่ส่งเสริมความเจริญทางสติปัญญา ทั้งในด้านความรู้ ความคิด และความเข้าใจ และสามารถให้คำตอบตามความต้องการของวัยรุ่นได้
3. **To develop desirable attitudes and values** ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพัฒนาการทางด้านจิตใจที่สมบูรณ์ สุขภาพจิตดี มีค่านิยมและทัศนคติที่ดี รู้คุณค่าของชีวิตเพื่อการเสริมสร้างคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
4. **To contribute to understanding ourselves, others, our environment, as the past** ให้เนื้อหาสาระที่ช่วยให้วัยรุ่นเข้าใจตัวเอง เข้าใจผู้อื่น สภาพแวดล้อมของสังคม ยอมรับสภาพของชีวิตจริง สภาพการณ์และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในอดีต
5. **To give insight** ให้เนื้อเรื่องที่มีคติสอนใจ คติที่ดีงาม เพื่อให้วัยรุ่นมีความเข้าใจ ความซาบซึ้ง และมีความคิดซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้
6. **To increase awareness** ให้ความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีความตื่นตัว ความอยากรู้อยากเห็นต่อความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของสิ่งต่างๆ มากขึ้น
7. **To entertain** ให้วัยรุ่นได้รับความบันเทิงและความเพลิดเพลินตามความต้องการของแต่ละวัย
8. **To stimulate imagination** กระตุ้นให้วัยรุ่นเกิดจินตนาการ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาทางด้านความคิด จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา
9. **To inspire** ให้ความจรรโลงใจ กระตุ้นให้ผู้อ่านมีอารมณ์และจิตใจที่อ่อนโยนและซาบซึ้งต่อสิ่งอันเป็นสุนทรีย์

การที่จะยอมรับว่าหนังสือที่ดีมีคุณค่ามีประโยชน์สำหรับวัยรุ่นควรจะมีลักษณะเช่นไร ย่อมต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในหลายๆ ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมในด้านวัย เพศ และจิตวิทยา วัยรุ่นอันเนื่องมาจากความสนใจและความต้องการตามธรรมชาติเป็นพื้นฐาน ตลอดจนความต้องการของสังคมที่จะปลูกฝังวัยรุ่นในด้านทัศนคติและอุดมคติอื่นๆ ที่ดีและมีประโยชน์ต่อสังคม

จากรายงานการสัมมนาเรื่อง **หนังสืออ่านสำหรับเด็ก กลุ่มอายุ 11-16 ปี** ซึ่งจัดโดย คณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การศึกษาศึกษาวิทยาศาสตร์และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ณ ศูนย์วัสดุการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2509 ได้กล่าวถึงการเขียนหนังสือสำหรับเด็กอายุระหว่าง 11-16 ปี ว่าควรมีลักษณะสำคัญที่ ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

การเขียนนวนิยายและเรื่องสั้น (ร้อยแก้ว)

1. ผู้เขียนจะต้องใช้ความประณีตในการบรรยายชีวิตตัวละครและสร้างตัวละครให้มากที่สุดเท่ากับเขียนให้ผู้ใหญ่อ่าน บางครั้งเนื้อเรื่องอาจไม่สำคัญสำหรับผู้่านวัยรุ่นเท่ากับชีวิตของตัวละครแต่ละตัวก็ได้ ผู้อ่านจะสังเกตอย่างถี่ถ้วน หากผู้เขียนเขียนผิดข้อเท็จจริงในชีวิตมากเกินไปก็จะถูกหัวเราะเยาะและไม่สนใจอ่านทันที

2. ผู้เขียนจะต้องให้ความเพลิดเพลิน ความตื่นใจ ความเข้าใจ หรือความขบขันทุกวรรคทุกตอน ความบันเทิงและความเพลิดเพลินใจเป็นลักษณะเด่นของการเขียนหนังสือประเภทนี้

3. ผู้เขียนจะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องที่จะเขียนอย่างเพียงพอ แม้ว่าจะเป็นการเขียนนวนิยายก็ตาม เพราะผู้อ่านจะอ่านแล้วได้เรียนรู้ชีวิตไปโดยปริยาย

4. จะต้องมึวิธีการดำเนินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ควรมีบทสนทนามากกว่าบรรยาย

5. จะต้องมึลักษณะการเสนอเนื้อเรื่องที่เฉพาะตัว ไม่เลียนแบบแนวการเขียนของเรื่องอื่นๆ

การเขียนหนังสือกวีนิพนธ์ (ร้อยกรอง)

1. การใช้ถ้อยคำง่ายๆ ไพเราะ และเป็นถ้อยคำที่มีชีวิตจิตใจ ช่วยให้ผู้่านเกิดมโนภาพได้เป็นอย่างดี

2. ชีวิตตัวละครในเรื่องสำคัญกว่าเนื้อเรื่อง มึวิธีการผูกเรื่องของชีวิตได้อย่างสมเหตุสมผล และแทรกคติสอนใจให้วัยรุ่นได้คิดและปฏิบัติ ซึ่งวัยรุ่นจะจดจำไปโดยไม่รู้ตัว เป็นประโยชน์ในด้านการอบรมจิตใจวัยรุ่นให้เป็นพลเมืองที่ดี

3. กวีนิพนธ์สำหรับวัยรุ่นควรง่ายกว่ากวีนิพนธ์ระดับชาวบ้านเรื่องจกรๆ วงศ์ๆ แบบเก่า หรือแบบวรรณคดีชั้นสูงเมื่อสมัยก่อน โดยทั่วไปวัยรุ่นชอบเนื้อเรื่องที่มีเหตุผล เรื่องที่สนุก เบิกบานแทรกอารมณ์ขันไว้อย่างกลมกล่อม แต่มีความหมายแฝงอยู่

การเขียนสารคดี

1. เป็นหนังสือที่อ่านแล้วให้สาระความรู้ สาระประโยชน์ เพื่อตอบสนองความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็นของวัยรุ่น จึงควรเลือกเรื่องที่มีประโยชน์เหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของวัยรุ่น เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ชีวประวัติ เป็นต้น
2. คำโครงของเรื่องควรมีความน่า ตัวเรื่อง และข้อสรุป
3. มีส่วนประกอบเนื้อเรื่องเร้าใจผู้อ่าน ได้แก่ การยกเรื่องอุทาหรณ์มีภาพประกอบ ข้อคิด คติพจน์ เป็นต้น
4. ใช้ถ้อยคำ ประโยครูปแบบต่างๆ และภาษาที่แบบแผน มีวิธีการเขียนสารคดีให้สนุกสนานน่าติดตาม

การเขียนชีวประวัติ

หนังสือชีวประวัติจัดเป็นหนังสือสารคดีประเภทหนึ่งที่วัยรุ่นชอบอ่าน เพื่อชักจูงให้เห็นตัวอย่างที่ดี คุณค่าของคุณธรรมในด้านต่างๆ แล้วปฏิบัติตาม เช่น ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความกล้าหาญ ความเสียสละ เป็นต้น โดยทั่วไปวัยรุ่นมักชื่นชอบบุคคลที่เป็นผู้นำที่ดี วีรบุรุษและผู้ที่ทำอะไรได้สำเร็จ เมื่อเห็นตัวอย่างคุณค่าของความดีแล้ววัยรุ่นมักอยากเอาอย่างตามบุคคลที่ตนนิยม ดังนั้น หนังสือประเภทนี้จึงควรมีลักษณะดังนี้

1. ดูว่าเจ้าของชีวประวัติมีชื่อเสียงและคุณความดีด้านใดที่วัยรุ่นควรเอาอย่าง
2. แสดงข้อเท็จจริงให้ชัดเจนว่าประวัติชีวิตในเรื่องเป็นเรื่องจริงหรือตำนาน จะต้องระบุกาลเวลาให้ชัดเจน
3. ใช้ตัวเอกของเรื่องเทียบเคียงเท่ากับวัยของผู้อ่านได้ อาจเสนอเนื้อเรื่องเฉพาะตอนที่เจ้าของชีวประวัติอยู่ในวัยเด็ก ไม่จำเป็นต้องบรรยายเรื่องราวตลอดชีวิตของบุคคลผู้นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนผิดหวังหรือตอนเศร้าโศก เพราะจะทำให้ผู้อ่านมีใจคอหดหู่ เศร้าใจ และอาจคิดว่าทำความดีแล้วไม่ได้รับผลดีตอบแทน
4. วิธีเขียนอาจอยู่ในรูปของการบรรยายหรือการบรรยายผสมบทสนทนา อาจแทรกคติแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติตัว ชี้ให้เห็นปัญหา อุปสรรค และวิธีการฝ่าฟันอุปสรรคที่เจ้าของชีวประวัติได้ประสบมา หรือสามารถสร้างชื่อเสียงขึ้นมาได้อย่างไร

5. ใช้ภาษาและถ้อยคำเหมาะสมกับผู้อ่านไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป

การเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์

1. วัตถุประสงค์ของการเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์คือ ให้ผู้อ่านรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักพิสูจน์เหตุผลจนเข้าใจและเห็นจริงเสียก่อน ก่อนจะเชื่อหรือยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น

2. ไม่ควรใช้ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์เฉพาะทางวิทยาศาสตร์ อาจทำให้ผู้อ่านจำได้ยาก ถ้าจำเป็นจะต้องใช้ควรใช้คำง่ายก่อน ตามด้วยศัพท์บัญญัติหรือศัพท์ภาษาอังกฤษ

จากรายงานการสัมมนาสรุปว่า การเขียนหนังสือสำหรับวัยรุ่นมิใช่เป็นเรื่องง่ายหรือเขียนได้อย่างฉาบฉวยตามจินตนาการของวัยรุ่น วัยรุ่นทั่วไปเป็นวัยที่จริงจัง มีความอยากรู้อยากเห็นในทุกสิ่งทุกอย่าง ต้องการความจริงและการแนะนำจากผู้ใหญ่ ดังนั้น หนังสือสำหรับวัยรุ่นจึงเป็นงานสร้างสรรค์ชีวิตเยาวชน เป็นสิ่งประสานความเข้าใจ เชื่อมความคิดของความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ และช่วยให้วัยรุ่นเตรียมตนเพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า

กิจกรรมการเรียนรู้ 4

1. บอกลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับวัยรุ่น
2. บอกลักษณะการเขียนหนังสือประเภทบันเทิงคดี สารคดี กวีนิพนธ์ และหนังสือชีวประวัติสำหรับวัยรุ่น

5. ประเภทของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น

1. หนังสือสารคดี

เป็นหนังสือที่ให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริง ซึ่งจำเป็นสำหรับวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในระยะการพัฒนาทางสติปัญญา และต้องการการเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ หนังสือสารคดีที่วัยรุ่นสนใจอ่าน ได้แก่

1.1 *วิทยาศาสตร์* เป็นวรรณกรรมที่วัยรุ่นนิยมมากที่สุดประเภทหนึ่ง โดยเฉพาะวัยรุ่นชาย เพราะเป็นหนังสือที่ให้ข้อเท็จจริง ความจริงที่พิสูจน์ได้อย่างมีเหตุผล เรื่องที่อยู่ในความสนใจ ได้แก่ การพิสูจน์ การทดลอง การประดิษฐ์คิดค้นในเรื่องต่างๆ และความเป็นจริงของธรรมชาติ

1.2 *ประวัติศาสตร์* เป็นวรรณกรรมที่บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต สะท้อนให้เห็นปัจจุบัน และอาจนำการคาดคะเนไปสู่อนาคตได้อีกด้วย วัยรุ่นสนใจอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ ซึ่งมีเนื้อเรื่องแบบนวนิยาย แต่อ่านสนุกกว่าเพราะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง อ่านแล้วเกิดความภาคภูมิใจในประเทศของตน แต่บางเรื่องอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความขมขื่น เจ็บปวดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชาติบ้านเมืองของตน

1.3 *ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว* เป็นวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจอ่านอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นหนังสือที่ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้และความเพลิดเพลินในเรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในดินแดนต่างๆ ตลอดจนสภาพทางธรรมชาติของโลก

1.4 *ศาสนา* หนังสือที่อธิบายหลักธรรมะโดยใช้ภาษาที่ง่ายซึ่งอาจเขียนในลักษณะของนวนิยาย เนื้อเรื่องเกี่ยวกับธรรมะที่นำมาประยุกต์กับการดำรงชีวิตและการเตรียมจิตใจในการเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นหนังสือที่วัยรุ่นสนใจอ่านมากกว่าหนังสือเกี่ยวกับศาสนาที่อธิบายหลักธรรมอย่างลึกซึ้งหรือหนังสือตำรา

1.5 *หนังสือแนะนำอาชีพและงานอดิเรก* เป็นวรรณกรรมที่เป็นสื่อตอบข้อสงสัยของวัยรุ่นที่มีต่ออาชีพและงานประเภทต่างๆ เพื่อให้วัยรุ่นมีความเข้าใจต่อเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตของคนในสังคมได้ดียิ่งขึ้น จะทำให้วัยรุ่นเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่และเลือกงานอาชีพตามที่สนใจได้อย่างมั่นใจ

1.6 *การสมาคม* หนังสือที่เป็นที่สนใจของวัยรุ่นอีกประเภทหนึ่งคือหนังสือที่ตอบปัญหาและคำถามที่วัยรุ่นสงสัย เช่น เรื่องเกี่ยวกับการแต่งกาย การวางตัวในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพ การคบเพื่อนต่างเพศ การติดต่อกับบุคคลอาชีพต่างๆ ในสังคม เป็นต้น ซึ่งบางคำถามวัยรุ่นอาจไม่กล้าถามผู้ใหญ่ หรือคำตอบที่ได้รับจากผู้ใหญ่ไม่เป็นที่พึงพอใจหรือคลายความสงสัยของวัยรุ่นได้

2. นวนิยายและเรื่องสั้น

เป็นวรรณกรรมที่วัยรุ่นสนใจอ่านมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะให้ความเพลิดเพลิน สร้างเสริมประสบการณ์ให้กว้างขวาง และจรรโลงจิตใจของผู้อ่าน วัยรุ่นชอบอ่านนวนิยายที่มีการดำเนินเรื่องอย่างรวดเร็ว ไม่เยิ่นเย้อ เนื้อเรื่องและตัวละครมีลักษณะสมจริง เรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย เรื่องลึกลับ/สืบสวน เรื่องบู๊โลดโผน เรื่องตลกขบขัน เรื่องรักๆ ใคร่ๆ ช่วยเปลี่ยนอารมณ์ของวัยรุ่นให้ความรู้สึกที่ชีวิตมีรสชาติยิ่งขึ้น ให้ความตื่นเต้น และส่งเสริมจินตนาการ ความคิด ความกล้าหาญ การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

3. กวีนิพนธ์

เป็นวรรณกรรมที่ให้ความจรรโลงใจ ส่งเสริมจินตนาการและอารมณ์สุนทรีย์ของผู้อ่าน ให้มีจิตใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่ละเอียดอ่อน แจ่มใส ชื่นบาน ตลอดจนให้ความชื่นชอบใน อรรถรสของภาษา บทร้อยกรองและบทประพันธ์

4. หนังสือชีวประวัติ

วัยรุ่นจะอ่านหนังสือชีวประวัติของบุคคลอื่นที่มีชื่อเสียง บุคคลที่เด่นดัง หรือบุคคลที่ เขาสนใจและนิยมชื่นชอบ หนังสือประเภทนี้เป็นแรงบันดาลใจ ชักจูง และให้กำลังใจแก่ผู้อ่าน ให้มีความพยายาม มีความขยันหมั่นเพียรเพื่อความสำเร็จในชีวิต หรือเป็นตัวอย่างให้ เห็นว่าคนเรามีแนวทางในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ชีวิตได้อย่างไร

5. หนังสืออ้างอิง

เป็นหนังสือที่รวบรวมวิทยาการต่างๆ ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง ให้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือ ได้ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความมั่นใจในการศึกษา ความรู้และความสามารถของตน หนังสือประเภท นี้ ได้แก่ สารานุกรม พจนานุกรม หนังสือคู่มือ หนังสือบันทึกเหตุการณ์ใหม่ๆ หนังสือรายปี นามานุกรม หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ และอักษรานุกรมชีวประวัติ

6. หนังสือที่ผู้ใหญ่นิยมอ่าน

วัยรุ่นเป็นวัยที่สนใจในทุกเรื่องทีล้อมรอบตัว เมื่อเข้าสู่ความเป็นวัยรุ่นในระยะกลาง ความปรารถนาที่จะเป็นผู้ใหญ่มีมากขึ้น ทำให้มีความสนใจในการอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ มากขึ้นด้วย เช่น นวนิยาย เรื่องรักๆ ใคร่ๆ เรื่องสะท้อนอารมณ์ เป็นต้น

นอกจากวรรณกรรมประเภทต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว วัยรุ่นชอบอ่านนิตยสารและ หนังสือพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันมีนิตยสารจำนวนมากที่จัดทำสำหรับผู้อ่านในกลุ่มวัยรุ่น ประกอบด้วย คอลัมน์และเนื้อเรื่องที่เป็นที่สนใจและนิยมชื่นชอบของวัยรุ่น อีกทั้งใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้อ่าน ในวัยนี้ด้วย

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

1. บอกประเภทของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น
2. บอกประเภทของหนังสือสารคดีที่วัยรุ่นสนใจอ่าน

สรุป

1. หนังสือสำหรับวัยรุ่นในประเทศไทยเริ่มจัดทำขึ้นเมื่อได้ไม่ปรากฏแน่ชัด โดยทั่วไปวัยรุ่นไทยในสมัยก่อนนิยมอ่านหนังสือสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในรูปของคำกลอนมากกว่าร้อยแก้ว แม้ว่าปัจจุบันจะมีการส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นมากขึ้น แต่ยังคงปรากฏออกมาน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ

2. การจัดทำหนังสือสำหรับวัยรุ่นในต่างประเทศเริ่มมีขึ้นเมื่อกว่า 200 ปีมาแล้ว ลักษณะเนื้อเรื่องส่วนใหญ่ให้คติธรรมแก่ผู้อ่าน มีตัวละครที่มีวัยใกล้เคียงกับวัยรุ่น เพื่อสนองความสนใจ ความพึงพอใจ และจิตใจของวัยรุ่นในแต่ละยุคแต่ละสมัย

3. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นหมายถึงหนังสือที่วัยรุ่นชอบอ่าน หรือให้คำตอบตามที่วัยรุ่นต้องการได้ มีเนื้อหาที่สนองความสนใจ ความพึงพอใจของวัยรุ่นแต่ละเพศและแต่ละวัย ซึ่งวัยรุ่นแต่ละวัยมีขอบเขตและความต้องการในการอ่านที่ต่างกันขึ้นอยู่กับจิตใจ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

4. ลักษณะของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นมี 9 ประการคือ (1) ให้คำชี้แนะ (2) ให้ความรู้ (3) ส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ (4) ให้มีความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น (5) ให้คติสอนใจ (6) ทำให้เกิดความตื่นตัว (7) ให้ความเพลิดเพลินบันเทิงใจ (8) ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และ (9) ให้ความจรรโลงใจ

5. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท คือ (1) หนังสือสารคดี (2) นวนิยายและเรื่องสั้น (3) กวีนิพนธ์ (4) หนังสือชีวประวัติ (5) หนังสืออ้างอิง และ (6) หนังสือที่ผู้ใหญ่นิยมอ่าน

การประเมินผลท้ายบท

1. จงกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นไทยและวัยรุ่นอเมริกันพอสังเขป

2. วรรณกรรมที่ดีสำหรับวัยรุ่นควรมีลักษณะอย่างไร จงอธิบาย

3. วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นมีกี่ประเภท อะไรบ้าง จงอธิบายลักษณะของวรรณกรรมแต่ละประเภทมาพอสังเขป